

Зáklady chemického názvosloví

Čtení názvů prvků

Jen 6 symbolů prvků se čte ve vzorcích písmeny:

O – о, С - цэ, N - эн, S - эс, P - пэ, H – аш.

Ostatní se čtou celým názvem prvku : u některých bez koncovky – J - йод, F - фтор, Cl – хлор; u dalších s koncovkou – ий nebo - ум: Na - натрий, Al - алюминий, He - гелий, K - калий, Ca - кальций, Au - аурум, Ag - аргентум, As - арсеникум, Cu - купрум, Fe - ферум, Pb- плюмбум, Si – силициум,

V běžné řeči se používají i názvy ruské: медь, железо, кислород, водород, золото,

Čtení vzorců

H₂O – аш-два-о, H₂SO₄ – аш-два-эс-о-четыре, NaCl – натрий-хлор, Ca(OH)₂ - кальций- о-аш-дважды

Нázvy oxidů

se skládají ze slova оксид a 2. pádu příslušného prvku. Tvoří-li prvek více oxidů, rozlišují se jejich názvy římskou číslicí v závorce, která označuje oxidační stupeň prvku v oxidu; tvoří-li prvek jen jeden oxid, tak se číslice v závorce neuvádí:

CO – оксид углерода (II) čteme: оксид углерода два

CO₂ - оксид углерода (IV) čteme: оксид углерода четыре

Нázvy kyselin

se skládají z přídavného jména odvozeného od názvu prvku, který tvoří kyselinu a slova кислота. Na rozdíl od češtiny stojí přídavné jméno na prvním místě. Tvoří-li prvek jen jednu kyselinu, má přídavné jméno příponu -ная /-овая, -евая/ :угольная кислота – H₂CO₃, хромовая кислота – H₂CrO₄. Tvoří-li prvek dvě kyseliny, pak má kyselina s nižším oxidačním stupněm prvku příponu –истая a kyselina s vyšším oxidačním stupněm prvku –ная/-вая :сернистая кислота - H₂SO₃, серная кислота – H₂SO₄.

Нázvy hydroxidů

se skládají ze slova гидроксид a 2. pádu názvu prvku: NaOH - гидроксид натрия, KOH – гидроксид калия, Ca(OH)₂ – гидроксид кальция. Tvoří-li prvek vícehydroxidů, rozlišují se římskou číslicí v závorce, která vyjadřuje oxidační stupeň prvku: CuOH- гидроксид меди(I), Cu(OH) - гидроксид меди(II).

Нázvy solí

Se skládají z mezinárodního pojmenování kyselinového zbytku a 2. pádu názvu prvku, který tvoří sůl.

Tak sůl kyseliny sírové se nazývá - сульфат, siřičitě - сульфит, sirovodíkové - сульфид, dusičné - нитрат, dusité – нитрит, fosforečné - фосфат, uhličitě - карбонат. Na₂SO₄ - сульфат натрия, K₂SO₄ – сульфит калия, FeS – сульфид железа, CaCO₃ – карбонат кальция .

Ve starší literatuře je možno se setkat se původním ruským názvoslovím, kdy se název solí kyslíkatých kyselin skládá z přídavného jména, odvozeného od příslušné kyseliny + a názvu prvku v 1. pádě: Na_2SO_4 – сернокислый натрий (←серная кислота), Na_2SO_3 – сернистокислый натрий (←сернистая кислота).

V názvech solí bezkyslíkatých kyselin se tvoří přídavné jméno z názvu kyselinového zbytku příponou – истый nebo - ный. FeCl_2 – хлористое железо, FeCl_3 – хлорное железо.